

PROGRAM PRAKTYK

dla podyplomowych studiów teologiczno-katechetycznych dla nauczycieli realizowanych na
Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Szczecińskiego

w ramach przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela religii

§ 1

Zasady ogólne

Praktyka dydaktyczna w ramach podyplomowych studiów teologiczno-katechetycznych dla nauczycieli odbywa się w wymiarze 60 godzin.

§ 2

Cele praktyki

Celem praktyki dydaktycznej jest kształtowanie kompetencji dydaktycznych dla odpowiednich etapów edukacyjnych oraz integracja zdobywanych umiejętności z procesem kształcenia.

W trakcie realizacji praktyk słuchacz podejmuje różnorodne formy aktywności oraz prowadzi samodzielnie zajęcia dydaktyczne.

§ 3

Zakres praktyki

Praktyka dydaktyczna

1. Zapoznanie się ze specyfiką szkoły, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji.
2. Obserwowanie:
  - a) czynności podejmowanych przez opiekuna prowadzącego w toku prowadzonych przez niego lekcji (zajęć) oraz aktywności uczniów,
  - b) toku metodycznego lekcji (zajęć), stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych,
  - c) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – uczeń oraz interakcji między dziećmi lub młodzieżą w toku lekcji,
  - d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, ich prawidłowości i zakłóceń,
  - e) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów,
  - f) sposobu oceniania uczniów,
  - g) sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej,
  - h) działań podejmowanych przez opiekuna prowadzącego na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny,
  - i) organizacji przestrzeni w klasie, sposobu jej zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, dekoracje).
3. Współdziałanie z opiekunem prowadzącym w:
  - a) planowaniu i przeprowadzeniu lekcji,
  - b) organizowaniu pracy w grupach,
  - c) przygotowywaniu pomocy dydaktycznych,
  - d) wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej,
  - e) kontrolowaniu i ocenianiu uczniów,

- f) podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
  - g) organizowaniu przestrzeni klasy,
  - h) podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
4. Pełnienie roli nauczyciela, w szczególności:
- a) planowanie lekcji (zajęć), formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,
  - b) dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej,
  - c) organizacja i prowadzenie lekcji (zajęć) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
  - d) wykorzystywanie w toku lekcji (zajęć) środków multimedialnych i technologii informacyjnej,
  - e) dostosowywanie sposobu komunikacji w toku lekcji (zajęć) do poziomu rozwoju uczniów,
  - f) dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
  - g) diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów,
  - h) podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z uczniami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
  - i) podejmowanie działań wychowawczych w toku pracy dydaktycznej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad,
  - j) podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami.
5. Analiza i interpretacja zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:
- a) prowadzenie dokumentacji praktyki,
  - b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
  - c) ocena własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
  - d) ocena przebiegu prowadzonych lekcji (zajęć) oraz realizacja zamierzonych celów,
  - e) konsultacje z opiekunem prowadzącym w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych lekcji (zajęć),
  - f) omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie słuchaczy.

§ 4

Zasady organizacji praktyk

1. Praktyką słuchacza w szkole kieruje **nauczyciel – opiekun prowadzący**.
2. Opiekunem praktyk może być nauczyciel zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, posiadający uprawnienia do nauczania przedmiotu na właściwym poziomie systemu szkolnictwa i mający co najmniej 3-letnie doświadczenie w jego prowadzeniu.
3. Lekcje prowadzone przez słuchacza muszą być równomiernie rozłożone w czasie, w miarę możliwości nie więcej niż trzy dziennie, z uwagi na potrzebę gruntownego ich przygotowania.
4. Do obowiązków **nauczyciela – opiekuna prowadzącego** należy:
  - a) określenie na początku praktyki szczegółowego planu jej przebiegu, obejmującego tematy i terminy lekcji hospitowanych przez słuchacza;
  - b) ustalenie tematów i terminów lekcji prowadzonych przez słuchacza, przy czym termin pierwszej lekcji powinien być ustalony co najmniej na trzy dni przed jej przeprowadzeniem;
  - c) określenie zakresu i terminów innych czynności wykonywanych przez słuchacza;
  - d) dbanie o poziom merytoryczny i metodyczny prowadzonych przez słuchacza zajęć;
  - e) ocena konspektów i przeprowadzonych lekcji oraz przebiegu całości praktyki;
  - f) ułatwienie słuchaczowi dostępu do pomocy naukowych i środków dydaktycznych znajdujących się w szkole (książki, podręczniki, sprzęt audiowizualny, komputer itp.);
  - g) omówienie ze słuchaczem lekcji hospitowanych i prowadzonych.

5. Praktyką słuchacza z ramienia uczelni kieruje pracownik Uniwersytetu Szczecińskiego – **opiekun praktyk**, powoływany przez Dziekana Wydziału.
6. Do obowiązków **opiekuna praktyk – pracownika US** należy:
  - a) zorganizowanie spotkania informacyjnego przed rozpoczęciem praktyk;
  - b) przeprowadzenie na ćwiczeniach z danego przedmiotu dyskusji ze słuchaczami dotyczących przebiegu praktyk, efektów prowadzonych obserwacji, współdziałania z nauczycielem – szkolnym opiekunem praktyki, pełnienia roli nauczyciela, własnej oceny prowadzonych lekcji i doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych;
  - c) zaliczenie praktyki na podstawie przebiegu praktyki i opinii nauczyciela – opiekuna prowadzącego.

§ 5

Obowiązki słuchacza

1. Do obowiązków słuchacza należy:
  - a) stawienie się w szkole w tygodniu poprzedzającym praktykę celem omówienia jej planu;
  - b) przekazanie opiekunowi praktyk – pracownikowi US planu praktyki w ciągu 3 dni od jej rozpoczęcia;
  - c) przestrzeganie w czasie trwania praktyki obowiązującego w szkole statutu i dyscypliny pracy;
  - d) przedstawienie nauczycielowi – opiekunowi prowadzącemu konspektu lekcji nie później niż jeden dzień przed planowaną lekcją, która może zostać przeprowadzona tylko po akceptacji konspektu przez nauczyciela;
  - e) dołożenie wszelkich starań, aby prowadzone lekcje były zróżnicowane pod względem realizowanego materiału i dydaktycznym (różne typy lekcji, formy pracy i zabiegi metodyczne);
  - f) złożenie opiekunowi praktyk z ramienia uczelni pełnej dokumentacji przebiegu praktyki.
2. Dokumentacja przebiegu praktyki powinna zawierać:
  - a) standaryzowany dziennik praktyk (według wzoru przygotowanego przez Uczelniane Centrum Edukacji – opis czynności realizowanych każdego dnia, potwierdzony przez opiekuna prowadzącego);
  - b) opinię z przebiegu praktyki wystawioną przez nauczyciela – opiekuna prowadzącego i podpisaną przez dyrektora szkoły;
  - c) konspekty prowadzonych lekcji i zajęć pozalekcyjnych ocenione przez nauczyciela – opiekuna prowadzącego;
  - d) karty obserwacji zajęć prowadzonych przez opiekuna prowadzącego.
3. Słuchaczowi w czasie praktyki nie wolno pełnić zastępstw za nieobecnych nauczycieli ani prowadzić żadnych zajęć z uczniami bez nadzoru nauczyciela prowadzącego.
4. Praktyka nie jest równoznaczna ze stosunkiem pracy i odpowiedzialność za prawidłowy tok zajęć prowadzonych przez słuchacza oraz za bezpieczeństwo uczniów spoczywa na nauczycielu.

§ 6

Plan praktyk

Praktyki realizowane są w dwóch częściach:

- semestr 3 II roku studiów – I etap edukacyjny (klasy I-III szkoły podstawowej), 32h
- semestr 4 II roku studiów – II etap edukacyjny (klasy IV-VIII szkoły podstawowej), 28h

Słuchacz, który z przyczyn obiektywnych nie ma możliwości odbycia praktyki w wyznaczonym czasie, może wystąpić do Dziekana Wydziału Teologicznego US o pozwolenie na odbycie praktyki w innym czasie.

1. Praktyka dydaktyczna – semestr 3 II roku studiów – szkoła podstawowa kl. I-III (32 godz./30 godz.¹)

Rodzaj zajęć	Ilość godzin
Obserwacja lekcji religii	10/10 ²
Samodzielne prowadzenie lekcji	22/20

2. Praktyka dydaktyczna – semestr 4 II roku studiów – szkoła podstawowa kl. IV-VIII (28 godz./30 godz.)

Rodzaj zajęć	Ilość godzin
Obserwacja lekcji religii	8/10
Samodzielne prowadzenie lekcji	20/20

§ 7

Zaliczenie praktyk

Warunkiem zaliczenia praktyki jest przedłożenie u wydziałowego opiekuna praktyki:

- opinii o przebiegu praktyki,
- dziennika praktyki z pozytywną oceną opiekuna prowadzącego.

§ 8

Postanowienia końcowe

Program praktyk wchodzi w życie od semestru letniego roku akademickiego 2018/2019 i ma zastosowanie do słuchaczy podyplomowych studiów teologiczno-katechetycznych dla nauczycieli rozpoczynających studia po roku akademickim 2017/2018.

¹ Pierwsza liczba godzin dotyczy studiów podyplomowych realizowanych w Szczecinie a druga realizowanych w Koszalinie.

² Jw.